

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว กรณีศึกษาแรงงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก)

นงนุช ทวีสุข^{1*}

อาธร ครบพร²

กรวิศิษฐ์ ศีลารมย์³

ณัฐศิษฐ์ ใจสอาด⁴

Received 27 October 2024

Revised 18 November 2024

Accepted 22 November 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราวในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ ซึ่งประกอบด้วยแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว (พม่า) เนื่องจากโครงการก่อสร้างจำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมาก ผู้ประกอบการมีหน้าที่จัดเตรียมที่พักชั่วคราวให้กับแรงงาน แต่จากการศึกษาในอดีตพบว่ามีปัญหาด้านสภาพที่พัก สุขลักษณะ และสภาพสังคมในที่พักอาศัยชั่วคราว ผู้วิจัยจึงดำเนินการรวมข้อมูลด้านแรงงานที่ปฏิบัติงานในโครงการและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว พร้อมกับวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างปัจจัยเชิงสาเหตุของกลุ่มแรงงาน โดยการเก็บข้อมูลดำเนินการผ่านแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน แบ่งเป็นแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวจากโครงการดังกล่าว ซึ่งมีปัจจัย 6 ด้าน ได้แก่ 1) สถานที่พักอาศัย 2) การเดินทางไปยังสถานที่ทำงาน 3) การปฏิบัติงานในโครงการ 4) สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) สุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม และ 6) พฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของแรงงาน โดยเลือกใช้แบบสอบถามแบบปลายปิดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบ สำหรับกลุ่มตัวอย่างอิสระ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานในโครงการเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงาน ขณะที่ปัจจัยอื่น ๆ เช่น สถานที่พักอาศัย การเดินทางไปยังสถานที่ทำงาน สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก สุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของแรงงานไม่ส่งผลกระทบมากนัก

คำสำคัญ: แรงงานก่อสร้าง ที่พักอาศัยชั่วคราว รถไฟฟ้ามหานคร รถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้

^{1 2 3 4} สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Email: ² terk.rid@gmail.com , ³ kornvisith.sil@stou.ac.th , ⁴ nattasit.cha@stou.ac.th

* Corresponding author email: nongnuch.stou1@gmail.com

FACTORS CONTRIBUTING TO THE COHABITATION ISSUES AMONG CONSTRUCTION WORKERS IN TEMPORARY ACCOMMODATION: A CASE STUDY OF CONSTRUCTION WORKERS IN MRT PURPLE LINE SOUTH EXTENSION PROJECT, TAO POON - RAT BURANA (KANCHANAPHISEK RING ROAD)

Nongnuch Taweesuk^{1*}

Athorn Khropphorn²

Kornvisit Silarom³

Nattasit Chaisaard⁴

Abstract

This research investigates factors contributing to cohabitation issues among construction workers in temporary accommodation at MRT Purple Line South Extension project (Tao Poon - Rat Burana). This project employs both Thai and migrants, mainly Myanmar. As construction projects require substantial labor forces, contractors are obligated to provide temporary accommodation for their workers. Previous studies have identified problems related to living conditions, hygiene, and social aspects in temporary accommodation. This study collected and analyzed workforce data to identify factors affecting construction workers' cohabitation in temporary accommodation. Causal factor differences between worker groups were examined. Data collection was conducted through questionnaires administered to 80 respondents, comprising both Thai and migrants from the project. The study examined six factors: 1) residential facilities, 2) workplace transportation, 3) project operations, 4) utilities and amenities, 5) hygiene and environment, and 6) workers' behavior and lifestyle. Closed-ended questionnaires were employed. The data was statistically analyzed by using independent samples t test for hypothesis testing.

The findings revealed that project operations were the primary factor impacting workers' cohabitation issues. Other factors including residential facilities, workplace transportation, utilities and amenities, hygiene and environment, and workers' behavior and lifestyle had relatively minor effects.

Keywords: Construction Workers, Temporary Accommodation, Metropolitan Rapid Transit, MRT Purple Line

^{1 2 3 4} School of Management Science, Sukhothai Thammathirat Open University

Email: 2 terk.ri@gmail.com , 3 kornvisith.sil@stou.ac.th , 4 nattasit.cha@stou.ac.th

* Corresponding author email: nongnuch.stou1@gmail.com

บทนำ

โครงการก่อสร้างระบบขนส่งมวลชนซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของรัฐที่ดำเนินการก่อสร้างอยู่ปัจจุบันและที่อยู่ในแผนจะก่อสร้างในอนาคต มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ทรัพยากรในการดำเนินการก่อสร้างเครื่องจักรกล เทคนิควิธีการ ก่อสร้าง เงินทุน บุคลากรผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ และแรงงานก่อสร้างเป็นจำนวนมาก เพื่อให้โครงการดำเนินงานเป็นไปตามแผนงาน ระยะเวลา คุณภาพ และแล้วเสร็จตามเป้าหมาย หากจำแนกกลุ่มของทรัพยากรออกมาเป็นกลุ่ม จะได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ 1) คน และ 2) สิ่งของ ซึ่งสิ่งของนั้นสามารถผลิตและจัดหาทดแทนได้ตามความต้องการ ส่วนคนโดยเฉพาะแรงงานที่จะต้องใช้เป็นจำนวนมากนั้นไม่สามารถผลิตขึ้นมาทดแทนได้เหมือนสิ่งของ ดังนั้นแต่ละหน่วยงานหรือบริษัทจำเป็นต้องจัดหาแรงงานไว้ให้เพียงพอต่องานที่ได้รับ แต่ปัจจุบันสถานการณ์แรงงานภายในประเทศนั้นยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงอุตสาหกรรมก่อสร้างด้วย การขาดแคลนแรงงานนั้นเกิดมาจากหลายสาเหตุ เช่นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในประเทศทั้งอัตราการเพิ่มของประชากรที่ลดลง โดยสำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รายงานว่าจำนวนประชากรไทยจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง (สุพรรณিকা ลือชาศรี, 2564) รวมถึงมีประชากรวัยเกษียณเป็นจำนวนมาก ประชากรวัยทำงานมีน้อยลง แรงงานไทยให้ความสนใจในการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศเนื่องจากปัจจัยด้านรายได้และโอกาสในการดำเนินชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากกลับประเทศ รวมถึงการหันไปประกอบอาชีพอิสระ เป็นต้น ด้วยสาเหตุเหล่านี้ จึงทำให้ภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าวในการขับเคลื่อนโครงการมากขึ้น แรงงานต่างด้าวหลักที่เข้ามาทำงานในภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างจะมีสัญชาติเมียนมา กัมพูชา ลาว และสัญชาติอื่น ๆ เข้ามาทำงานทดแทนแรงงานไทยที่มีไม่เพียงพอ โดยการทำบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่งสหภาพพม่า ว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงานรัฐบาลไทย ทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ ตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษสำหรับคนต่าง ด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2566 (2566) ซึ่งบริษัทหรือโครงการจะต้องจัดหาที่พักอาศัยตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตที่จำเป็นต้องมีแก่แรงงานผู้พักอาศัยอย่างเหมาะสม แต่ด้วยข้อจำกัดของพื้นที่ก่อสร้างรวมถึงที่พักอาศัยที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้จำเป็นต้องจัดให้แรงงานชาวไทยและแรงงานต่างด้าวพักอาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน แต่อาจจะมีการแยกอาคารหรือแถวในการเข้าพักอาศัยรวมถึงแบ่งโซนในการใช้งานพื้นที่ ด้วยสภาพแวดล้อมข้างต้นนี้จึงทำให้แรงงานต้องดำเนินชีวิตร่วมกับแรงงานสัญชาติอื่น ๆ ท่ามกลางความแตกต่างทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม อาหารการกิน และการดำเนินชีวิตประจำวันรวมถึงการใช้งานสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ร่วมกัน ย่อมส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของแรงงานทั้งชาวไทยและแรงงานต่างด้าวที่ไม่เป็นปรกติ ซึ่งอาจทำให้เกิดความขัดแย้งหรือทำให้เกิดปัญหาในการอยู่อาศัยร่วมกัน อันจะส่งผลกระทบไปถึงการบริหารงานในภาพรวมของโครงการได้ และอาจต้องเสียเวลาและงบประมาณในการจัดการปัญหาดังกล่าวเพิ่มเข้ามาอีก

โครงการก่อสร้างในประเทศไทยจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาแรงงานต่างด้าว ส่วนใหญ่จะมาจากประเทศเพื่อนบ้านเช่นพม่าหรือกัมพูชา ซึ่งมีภาษา วัฒนธรรม ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างจากแรงงานไทยที่เป็นคนงานในพื้นที่ ดังนั้นการอยู่ร่วมกันจึงอาจก่อให้เกิดปัญหาได้ จากการสืบค้นงานวิจัยดังแสดงไว้ใน การทบทวนวรรณกรรมพบว่ายังไม่มีการศึกษาปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างแรงงานต่างด้าวมานัก จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัญหาดังกล่าว

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว ในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน-ราษฎร์บูรณะ เนื่องจากเป็นโครงการผสมระหว่างโครงสร้างทางวิ่งใต้ดินและโครงสร้างทางวิ่งยกระดับ ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ มีงบประมาณและจำนวนแรงงานมาก ต้องอาศัยแรงงานต่างด้าวในการทำงาน ปัจจัยที่ถูกศึกษาประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) สถานที่พักอาศัย 2) การเดินทางไปยังสถานที่ทำงาน 3) การปฏิบัติงานในโครงการ 4) สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) สุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม และ 6) พฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของแรงงาน เพื่อเป็นข้อมูลและใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่พักอาศัยชั่วคราวของแรงงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านแรงงานที่ปฏิบัติงานในโครงการและวิเคราะห์ข้อมูลหาสาเหตุที่อาจก่อให้เกิด ปัญหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในการพักอาศัยและใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในที่พักอาศัยของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้
3. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างปัจจัยเชิงสาเหตุของกลุ่มแรงงาน

การทบทวนวรรณกรรม

ทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับที่พักแรงงาน

สมบัติ วนิชประภา (2541) ให้คำนิยามคนงานก่อสร้างว่าเป็นลูกจ้างแรงงานของบริษัทผู้รับเหมา ซึ่งอาจเป็นแรงงานฝีมือหรือไร้ฝีมือ ทั้งประจำและชั่วคราว ส่วนอาคารชั่วคราวคือสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ชั่วคราวเพื่ออำนวยความสะดวกในการก่อสร้าง เช่น ที่พักคนงานหรือสำนักงานวิศวกร

จิตสุภา ศรืธาทิพย์ (2562) กล่าวว่าผู้ประกอบการควรจัดที่พักแรงงานโดยคำนึงถึงต้นทุนระยะยาว และพฤติกรรมการอยู่อาศัย เพื่อลดปัญหาคุณภาพชีวิตแรงงาน

दनัย บวรเกียรติกุล และนันทพร ภัทรพทุธ (2563) ได้ศึกษาการจัดรูปแบบที่พักอาศัยและวิถีชีวิตของแรงงานก่อสร้าง โดยเสนอว่าแรงงานซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์จำเป็นต้องได้รับสวัสดิการด้านที่พักที่เหมาะสม มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ตอบสนองการดำเนินชีวิตประจำวัน รวมถึงมาตรการที่รัดกุมในการพักอาศัย เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีและความปลอดภัยทั้งทางกายและใจ

ข้อกำหนดเกี่ยวกับที่พักอาศัยชั่วคราว

1. กฎหมายควบคุมการก่อสร้าง

พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2558 (2558) กฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2550 และระเบียบกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2527 กำหนดให้อาคารชั่วคราวเพื่อใช้ประโยชน์ในการก่อสร้างถาวร ซึ่งมีความสูงไม่เกิน 2 ชั้น หรือสูงสุดไม่เกิน 9 เมตร ต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 21 โดยได้รับยกเว้นจากมาตรา 22 เรื่องการขออนุญาตรื้อถอน ในกรณีที่เป็นการชั่วคราวแทนอาคารเดิมที่ถูกทำลาย จะต้องมีการรื้อถอนภายใน 1 ปี ส่วนระเบียบกรุงเทพมหานครระบุเพิ่มเติมว่าผู้ขออนุญาตก่อสร้างต้องกำหนดเวลารื้อถอน จัดทำแผนผังแสดงสุขาภิบาลให้ถูกต้อง มีระบบระบายน้ำที่สะดวก ติดตั้งส้วมอัตรา 1 ต่อ 25 คน และปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสุขาภิบาล

2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำงานของแรงงานต่างด้าวและที่พักมาตรฐานของแรงงานต่างด้าว

2.1. พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 (2551) มาตรา 7 งานใดที่คนต่างด้าวอาจทำได้ เมื่อใด ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง โดยคำนึงถึงความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพของคนไทยและความต้องการของแรงงาน ต่างด้าวที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้จะกำหนดให้แตกต่างกันระหว่างคนต่างด้าวทั่วไปกับคนต่างด้าวมาตรา 13 และมาตรา 14 ก็ได้ มาตรา 9 ห้ามมิให้คนต่างด้าวทำงานใดนอกจากงานตามมาตรา 7 และได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เว้นแต่คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพื่อทำงานอันจำเป็นและเร่งด่วนที่มีระยะเวลาทำงานไม่เกินสิบห้าวัน แต่คนต่างด้าวจะทำงานนั้นได้เมื่อได้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

2.2. ประกาศคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน เรื่อง มาตรฐานด้านสวัสดิการแรงงานที่พักอาศัยสำหรับลูกจ้างประเภทกิจการก่อสร้าง โดยที่พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2551 มาตรา 93 (3) บัญญัติให้คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานมีอำนาจหน้าที่ในการจัดสวัสดิการแรงงานสำหรับสถานประกอบการแต่ละประเภท คณะกรรมการสวัสดิการแรงงานจึงกำหนดมาตรฐานด้านสวัสดิการแรงงานที่พักอาศัยสำหรับลูกจ้างประเภทกิจการก่อสร้าง (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน, 2559) ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ในกรณีที่นายจ้างจัดที่พักอาศัยให้ลูกจ้าง ห้องพักอาศัยมีลักษณะ ดังนี้

(1) ห้องพักอาศัยควรมีความกว้างด้านที่แคบสุดไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร ขนาดพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 9 ตารางเมตร ความสูงไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร ทั้งนี้ให้มีพื้นที่อาศัยไม่น้อยกว่า 3 ตารางเมตร ต่อ 1 คน และให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(2) ฐานรากและโครงสร้างต้องมีความปลอดภัยและแข็งแรงเพียงพอรวมทั้งวัสดุที่ใช้ก่อสร้างต้องมีเหมาะสม

(3) ที่พักอาศัยสำหรับลูกจ้างในงานก่อสร้างที่สร้างติดต่อกัน หรือมีความยาวรวมกันถึง 45 เมตร ต้องมีที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างที่พักอาศัยนั้นกว้างไม่น้อยกว่า 2.50 เมตร เป็นช่องตลอดความลึกของที่พักอาศัย

(4) การระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติ บริเวณห้องพักในที่พักอาศัยต้องมีประตู หน้าต่าง หรือช่องระบายอากาศด้านติดกับอากาศภายนอกเป็นพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ของห้องนั้น ทั้งนี้ไม่นับรวมพื้นที่ของประตู หน้าต่าง และช่องระบายอากาศที่ติดต่อกับห้องอื่นหรือช่องทางเดินภายในอาคาร

(5) จัดให้มีห้องพักให้แก่ลูกจ้างในจำนวนที่เพียงพอกับจำนวนลูกจ้างที่พักอาศัย

ข้อ 2. ให้นายจ้างดำเนินการจัดห้องน้ำและห้องส้วมมีลักษณะ ดังนี้

(1) จะแยกจากกันหรือจะรวมกันอยู่ในห้องเดียวกันก็ได้ แต่ต้องแยกชายหญิง มีลักษณะที่จะรักษาความสะอาดได้ง่าย และมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของพื้นที่ห้อง หรือมีพัดลมระบายอากาศได้เพียงพอ ระยะดังระหว่างพื้นห้องถึงเพดานยอดฝาหรือผนังตอนต่ำสุดต้องไม่น้อยกว่า 2 เมตร ในกรณีที่ห้องน้ำและห้องส้วมแยกกันต้องมีขนาดพื้นที่ของห้องแต่ละห้องไม่น้อยกว่า 1 ตารางเมตร และต้องมีความกว้างภายในไม่น้อยกว่า 1 เมตร แต่ถ้าห้องน้ำและห้องส้วมรวมอยู่ในห้องเดียวกัน ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

(2) ฐานรากและโครงสร้างต้องมีความปลอดภัยและแข็งแรงเพียงพอรวมทั้งวัสดุที่ใช้ก่อสร้างต้องมีเหมาะสม

ข้อ 3. ให้นายจ้างจัดให้มีการจัดการมูลฝอยตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและการระบายน้ำที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น เกิดน้ำไหลนองไปยังที่ดินอื่นที่มีเขตติดต่อกับที่ดินที่เป็นที่ตั้งของอาคารนั้น และถูกสุขลักษณะ

ข้อ 4. ในกรณีที่มิลูกจ้างผู้พักอาศัยตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ให้นายจ้างจัดให้มีตู้ยาสามัญประจำบ้านประจำที่พักอาศัย เพื่อดูแลบรรเทาอาการป่วย การปฐมพยาบาลในเบื้องต้น

ข้อ 5. ให้นายจ้างดำเนินการเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของลูกจ้างอย่างน้อย ดังนี้

(1) อุปกรณ์ไฟฟ้าต้องอยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและไม่ชำรุด มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากกระแสไฟฟ้า สายไฟฟ้าต้องเดินมาจากที่สูง กรณีเดินบนพื้นดินหรือฝังดินต้องใช้ท่อร้อยสายไฟฟ้าที่แข็งแรงและปลอดภัย การวางท่อผ่านให้ยึดผูกกับอุปกรณ์ลูกถ้วยฉนวนป้องกันไฟฟ้า

(2) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงแบบเคลื่อนย้ายได้ชนิดที่เหมาะสมกับประเภทของเชื้อเพลิง และมีจำนวนเพียงพอ

(3) ต้องมีอุปกรณ์หรือระบบเตือนภัยที่สามารถส่งสัญญาณแจ้งเหตุให้รับทราบครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งหมด

(4) ติดป้ายแสดงเขตที่พักอาศัยให้เห็นชัดเจนในกรณีที่นายจ้างจัดให้มีที่พักอาศัยในเขตก่อสร้าง นายจ้างต้องจัดทำรั้วที่พาดำเนินให้มั่นคงแข็งแรง กำหนดทางเข้าออกและจัดให้มีทางเดินเข้าออกที่พักอาศัยโดยมิให้ผ่านเขตอันตราย หากจำเป็นต้องผ่านเขตอันตรายต้องมีมาตรการพิเศษเพื่อความปลอดภัยของลูกจ้าง รวมทั้งต้องมีมาตรการป้องกันอันตรายที่อาจเกิดจากสิ่งของที่ตกจากที่สูงด้วย

ข้อ 6. ให้นายจ้างดำเนินการดูแลที่พักออาศัยเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในบริเวณที่พักอาศัย ดังนี้

(1) จัดทำป้ายหรือประกาศเตือนเกี่ยวกับพิษภัย หรืออันตรายตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(2) จัดให้มีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลที่พักออาศัยให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ ในกรณีที่มีลูกจ้างผู้อยู่อาศัยตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ให้นายจ้างแต่งตั้งลูกจ้างอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้ดูแลบริเวณที่พักอาศัย

ข้อ 7. ในกรณีที่มิให้นายจ้างหลายรายในสถานที่ก่อสร้างเดียวกัน ให้นายจ้างทุกรายในสถานที่นั้นมีหน้าที่ร่วมกันดำเนินการจัดให้มีที่พักออาศัยให้เป็นไปตามประกาศนี้ ประกาศ ณ วันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2559 หม่อมหลวงปทุมทริก สมิตี ปลัดกระทรวงแรงงาน ประธานกรรมการสวัสดิการแรงงาน

2.3. ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ สำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2566 (2566) โดยได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายและไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้ เนื่องจากการระบาดของโควิด-19 ทำงานในไทยต่อไปได้ เป็นกรณีพิเศษ จนถึงวันที่ 30 เมษายน 2567 โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตทำงาน นายจ้างต้องยื่นความต้องการจ้างผ่านระบบของกรมการจัดหางาน และหากแรงงานต้องการทำงานต่อหลังจากช่วงเวลาดังกล่าว จะต้องดำเนินการตามข้อตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและประเทศต้นทาง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไมตรี ศรีสุทธิพฤทธิ (2559) ศึกษาที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับแรงงานก่อสร้างโครงการลุ่มพินิทาวนชิปริงสิตคลอง 1 โดยวิเคราะห์สภาพกายภาพ พฤติกรรมการใช้งาน และปัญหาที่เกิดขึ้น พบว่าที่พักมีปัญหาความแออัด การระบายอากาศไม่ดี มีฝุ่น เสียงรบกวน และสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ โดยแรงงานต้องปรับตัวกับพื้นที่จำกัด เช่น ใช้พัดลมไฟฟ้าระบายอากาศและแขวนสิ่งของตามโครงผนัง ผู้ออกแบบเสนอแผนปรับปรุงพื้นที่และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้เหมาะสมและมีมาตรฐานมากขึ้น

วิภาวี อังศว์ชรากร (2562) สรรวจลักษณะที่พักแรงงานก่อสร้างในโครงการขนาดใหญ่ พบว่าร้อยละ 70 ของที่พักมีพื้นที่ใช้งานต่ำกว่ามาตรฐาน วัสดุที่ใช้คุณภาพต่ำและเสื่อมสภาพเร็ว ส่งผลต่อความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตของแรงงาน นอกจากนี้ การอยู่ร่วมกันของแรงงานไทยและต่างชาติยังเป็นปัญหา จึงจำเป็นต้องพัฒนาที่พักเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสนับสนุนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จิตสุภา ศรีธธาทิพย์ (2562) ระบุว่า การจัดที่พักสวัสดิการสำหรับแรงงานในโรงงานทอผ้าควรพิจารณาต้นทุนการดูแลรักษาในระยะยาว รวมถึงจำนวนและพฤติกรรมของแรงงาน เพื่อลดปัญหาการอยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงาน ที่พักสวัสดิการเป็นประโยชน์ต่อทั้งแรงงานและผู้ประกอบการ หากได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ อาจทำให้โรงงานต่าง ๆ หันมาจัดที่พักมากขึ้น ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาที่อยู่อาศัยในชุมชนที่ขาดแคลนได้

สุปรีย์ เปียณอม (2564) ทำการศึกษาการจัดการที่พักอาศัยชั่วคราวของบริษัทอิตาเลียนไทย ดีเวลอปเมนต์ ที่มีการจัดหาที่พักสำเร็จรูปให้กับแรงงานก่อสร้างใกล้พื้นที่ก่อสร้างเพื่อความสะดวก อย่างไรก็ตาม พบว่าผู้อยู่อาศัยมักดัดแปลงที่พักของตนเอง ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อที่พัก

การศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการจัดที่พักแรงงานก่อสร้างในประเทศไทยพบว่า ที่อยู่อาศัยของแรงงานส่วนใหญ่ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด โดยแรงงานต้องอาศัยในสภาพที่ผู้รับเหมาหรือนายจ้างจัดให้ ซึ่งขาดสวัสดิการที่จำเป็น เช่น ความปลอดภัย สุขลักษณะการรักษาพยาบาล และค่าตอบแทนอย่างเป็นธรรม ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการที่พักแรงงานที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานให้ดีขึ้น จากการเปรียบเทียบปัญหาที่พบในไทยและต่างประเทศ พบว่าในด้านคุณภาพที่พักแรงงานในประเทศไทยมักประสบปัญหาที่พักที่มีคุณภาพต่ำและไม่เพียงพอต่อความต้องการ ในขณะที่ต่างประเทศเผชิญกับความเสี่ยงสูงในการทำงานและข้อจำกัดด้านการเข้าถึงสิทธิพื้นฐาน ในด้านการปรับตัว แรงงานในประเทศไทยต้องปรับตัวกับสภาพแวดล้อมที่ไม่สะดวกสบาย ขณะที่แรงงานในต่างประเทศต้องเผชิญกับปัญหาการสื่อสารและการเข้าใจในระเบียบข้อบังคับ สุดท้ายในด้านการสนับสนุนจากรัฐ แรงงานที่เป็นคนสัญชาตินั้น จะได้รับการสนับสนุนจากนโยบายภาครัฐในบางด้าน แต่แรงงานต่างด้าวมักไม่ได้รับการคุ้มครองหรือสิทธิเทียบเท่ากับแรงงานสัญชาตินั้น ๆ จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในไทยและในต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงประมวลปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 6 ด้าน ได้แก่ 1) สถานที่พักอาศัย 2) การเดินทางไปยังสถานที่ทำงาน 3) การปฏิบัติงานในโครงการ 4) สาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) สุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม และ 6) พฤติกรรมและการดำเนินชีวิตของแรงงาน

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามปลายปิดเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแรงงาน 80 คน ในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นอกจากนี้ยังใช้สถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับความคิดเห็นในปัจจัยต่าง ๆ โดยใช้ Independent Samples t-Test

ขั้นตอนการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยและสาเหตุที่ส่งผลต่อปัญหาการอยู่ร่วมกันในที่พักอาศัยของแรงงานก่อสร้างไทยและต่างด้าว รวมถึงการใช้ชีวิตและทัศนคติระหว่างแรงงานทั้งสองกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้การบริหารจัดการแรงงานในโครงการก่อสร้างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขั้นตอนการดำเนินโครงการจะรวมถึงการสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การถ่ายภาพ การตอบแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/แหล่งข้อมูล

ประชากรที่จะศึกษา คือ แรงงานไทยและแรงงานต่างด้าวที่ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) และพักอาศัยอยู่ในที่พัก ที่ทางบริษัทจัดไว้

ให้กลุ่มตัวอย่าง คือตัวแทนแรงงานสัญชาติไทย เมียนมา และสัญชาติอื่น ๆ ในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) ที่มีจำนวนประมาณ 150 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) กำหนดให้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้เท่ากับ 108 คน แต่เนื่องจากอุปสรรคในด้านระยะเวลา ภาษาและการสื่อสาร รวมถึงความเหนื่อยล้าจากการทำงานของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทำให้แบบสอบถามบางส่วนที่รวบรวมมาไม่สมบูรณ์ เหลือแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 80 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลได้แก่ 1) กรณีเฉพาะแรงงานต่างด้าวจะต้อง มีความเข้าใจ และสามารถสื่อสารภาษาผ่านล่ามได้ 2) เป็นแรงงานที่พักอาศัยและปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) และ 3) มีระยะเวลาปฏิบัติงานในโครงการไม่น้อยกว่า 1 เดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบปลายปิด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป (เพศ อายุ การศึกษา) ลักษณะการพักอาศัย และปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการอยู่ร่วมกัน โดยแบ่งปัจจัยของปัญหาได้ถูกแบ่งออกเป็น 6 ด้านดังนี้ คือ 1) ด้านสถานที่พักอาศัย 2) ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน 3) ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ 4) ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม 6) ด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต โดยมีตัวแปรต้น ตัวแปรตาม เครื่องมือ และกลุ่มประชากรจำแนกตามวัตถุประสงค์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวแปร เครื่องมือ และกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

วัตถุประสงค์	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	เครื่องมือ	กลุ่มประชากร
เพื่อรวบรวมข้อมูลทั่วไปของแรงงานที่ปฏิบัติงานในโครงการ	แรงงานที่ปฏิบัติงานและพักอาศัยในโครงการ	ข้อมูลทั่วไปของแรงงาน	ใช้แบบสอบถามในพื้นที่	แรงงานที่ปฏิบัติงานและพักอาศัยในโครงการ
เพื่อศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาในการพักอาศัยและใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในที่พักอาศัยของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว ในกรณีศึกษาโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้	แรงงานที่ปฏิบัติงานและพักอาศัยในโครงการ	ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน	ใช้แบบสอบถามในพื้นที่	แรงงาน โดยผ่านผู้ดูแลที่พักอาศัย แรงงานในที่พักอาศัยชั่วคราว
เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลความแตกต่างปัจจัยเชิงสาเหตุของกลุ่มแรงงาน	เพศ	ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน	การวิเคราะห์ แบบ t-Test	แรงงานในที่พักอาศัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลทุติยภูมิ: ศึกษาจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลปฐมภูมิ: ลงพื้นที่สำรวจและตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 80 คน ที่ปฏิบัติงานในโครงการก่อสร้าง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อประเมินระดับความสำคัญของปัจจัยในแต่ละด้าน จึงสรุปขั้นตอนการดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยและสาเหตุที่มีผลต่อปัญหาการอยู่ร่วมกันในที่พักอาศัยของแรงงานก่อสร้าง ทั้งในด้านการออกแบบการศึกษา การเลือกกลุ่มตัวอย่าง และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาและปรับปรุงการบริหารจัดการแรงงานในโครงการก่อสร้างต่อไป

ผลการวิจัย

จากการลงพื้นที่สำรวจและตอบแบบสอบถามจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยต้องการประชากรตัวอย่างขั้นต่ำคือ 108 คน จากจำนวน ประชากรทั้งหมด 150 คน ตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) แต่เนื่องจากอุปสรรคในด้านระยะเวลา ภาษาและการสื่อสาร รวมถึงความเหนื่อยล้าจากการทำงานของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ทำให้แบบสอบถามบางส่วนที่รวบรวมมาไม่สมบูรณ์ เหลือแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 80 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.33 จากประชากรทั้งหมด 150 คน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการพักอาศัยและใช้ทรัพยากรร่วมกันในที่พักอาศัยของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว และ ตอนที่ 3) ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากข้อทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

1. เพศของประชากรตัวอย่าง พบว่ากลุ่มประชากรตัวอย่างแรงงานส่วนใหญ่ เป็นเพศชายจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 58.75 และเพศหญิงจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25
2. ช่วงอายุของแรงงานส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 55 ปี ขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 รองลงมา อยู่ในช่วงอายุ 35 – 39 ปี และช่วงอายุ 45 - 49 ปี จำนวน 13 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.25 และช่วงอายุ 18 – 24 ปี และช่วงอายุ 30 – 34 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดเท่ากันคือจำนวน 6 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.50
3. สถานภาพของแรงงาน พบว่าแรงงานส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 73.75 และมีสถานภาพโสด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25
4. สัญชาติของแรงงาน พบว่ามีแรงงานที่พักอาศัยเพียงสองสัญชาติคือ แรงงานไทยและแรงงานเมียนมา ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทย จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 81.25 และ สัญชาติเมียนมา จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

5. ระดับการศึกษา พบว่าแรงงานทั้งหมดมีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 100

6. ตำแหน่งงาน พบว่าแรงงานส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งคนงานทั่วไปมากที่สุด คือจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมาคือ ช่างปูนและช่างไม้ จำนวน 13 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 16.25 และน้อยที่สุดคือ ช่างไฟฟ้าและช่างเชื่อม จำนวน 3 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.75

7. ระยะเวลาปฏิบัติงาน พบว่าแรงงานส่วนใหญ่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 2 - 4 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 รองลงมาคือมีระยะเวลาปฏิบัติงาน 5 - 7 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 และระยะเวลาปฏิบัติงาน 14 - 15 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.25

จากข้อมูลลักษณะการพักอาศัยของแรงงาน พบว่า

1. ระยะเวลาการพักอาศัยของแรงงานส่วนใหญ่มีระยะเวลาการพักอาศัย 1 - 2 ปี มีจำนวนมากที่สุดคือจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 รองลงมาคือมีระยะเวลาการพักอาศัย 2 - 4 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 28.75 มีระยะเวลาการพักอาศัยมากกว่า 4 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 และระยะเวลาการพักอาศัยน้อยกว่า 1 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 11.25

2. ผู้ร่วมพักอาศัย พบว่าแรงงานส่วนใหญ่มีผู้ร่วมพักอาศัยมากที่สุดคือ ครอบครัว จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาคือพักอาศัยกับเพื่อนร่วมงาน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 และลำดับสุดท้ายไม่มีผู้ร่วมพักอาศัย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 16.25

ตอนที่ 2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยและสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาในการพักอาศัยและใช้ทรัพยากรร่วมกัน ในที่พักอาศัยของแรงงานไทยและแรงงานต่างด้าว

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสถานที่พักอาศัย

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับคะแนน
1. ด้านสถานที่พักอาศัย			
1.1 ขนาดห้องพักอาศัย	2.31	0.77	ไม่เห็นด้วย
1.2 การดัดแปลงต่อเติมห้องพัก	1.83	0.96	ไม่เห็นด้วย
1.3 ความแออัดของสภาพที่พักอาศัย	2.79	0.86	ปานกลาง
1.4 การเข้าออกบริเวณห้องพัก	2.66	0.87	ปานกลาง
1.5 การระบายอากาศในห้องพัก	1.70	0.62	ไม่เห็นด้วย
1.6 การจัดแรงงานเข้าพัก	3.04	1.03	ปานกลาง
1.7 กฎระเบียบในการพักอาศัย	4.50	0.65	เห็นด้วย
รวม	2.69	1.20	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก โดยปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านสถานที่พักอาศัย ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับปานกลางโดยรวม ($\bar{X} = 2.69$)

โดยมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักที่มีค่ามากที่สุดคือ กฎระเบียบในการพักอาศัย มีผลในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาคือ การจัดแรงงานเข้าพัก มีผลระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) และ การระบายอากาศในห้องพัก ($\bar{X} = 1.70$) มีค่าน้อยที่สุด มีผลในระดับไม่เห็นด้วย

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	S.D.	ระดับคะแนน
2. ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน			
2.1 เดินทางด้วยตัวเอง โดยจักรยาน / จักรยานยนต์ / รถยนต์	1.33	0.57	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
2.2 เดินทางด้วยรถบริการรับส่ง	4.75	0.51	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	3.04	1.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก โดยปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับปานกลาง โดยรวม ($\bar{X} = 3.04$) โดยมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก คือ การเดินทางด้วยรถบริการรับส่ง มีค่ามากที่สุด มีผลในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาคือ เดินทางด้วยตัวเอง โดยจักรยาน/ จักรยานยนต์/ รถยนต์ มีผลในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 1.33$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคะแนน
3. ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ			
3.1 การปฏิบัติงานที่มีการใช้พื้นที่ร่วมกัน	2.53	0.89	ปานกลาง
3.2 การใช้เครื่องมือร่วมกัน	2.49	0.85	ไม่เห็นด้วย
3.3 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโครงการ	4.65	0.61	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3.4 การได้รับคำสั่งร่วมกัน	3.91	0.74	เห็นด้วย
3.5 การได้รับการตรวจสอบ	4.48	0.57	เห็นด้วย
3.6 การรับส่งงานระหว่างแรงงานสองกะ	4.16	0.56	เห็นด้วย
รวม	3.70	1.13	เห็นด้วย

จากตารางที่ 4 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก โดยปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.70$) โดยมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก คือ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของโครงการ มีค่ามากที่สุด มีผลในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.65$) รองลงมาคือ การได้รับการตรวจสอบ มีผลในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ และการใช้เครื่องมือร่วมกัน มีเกณฑ์ระดับคะแนนน้อยที่สุด มีผลในระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.49$)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคะแนน
4. ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก			
4.1 ระบบไฟฟ้า	2.89	0.57	ปานกลาง
4.2 ระบบประปา	3.56	0.59	เห็นด้วย
4.3 จุดบริการน้ำดื่ม	1.41	0.59	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.4 ห้องน้ำ	2.88	0.62	ปานกลาง
4.5 ห้องอาบน้ำ	2.88	0.62	ปานกลาง
4.6 พื้นที่ซักล้าง	1.29	0.50	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.7 ระบบระบายน้ำ	1.48	0.67	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.8 พื้นที่ทิ้งขยะ	1.49	0.59	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4.9 ร้านค้า	2.26	0.59	ไม่เห็นด้วย
4.10 สถานที่นันทนาการ/ลานกีฬา	2.81	0.82	ปานกลาง
4.11 ลานจอดรถ	1.54	0.79	ไม่เห็นด้วย
รวม	2.23	1.00	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 5 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก โดยปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิเคราะห์เกณฑ์คะแนนของปัจจัยหลักอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X}$ = 2.23) โดยมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก คือ ระบบประปา มีระดับคะแนนมากที่สุดคือ มีผลในระดับเห็นด้วย ($\bar{X}$ = 3.56) รองลงมาคือ ระบบไฟฟ้า มีผลคะแนนในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.88) ตามลำดับ และพื้นที่ซักล้าง มีผลคะแนนน้อยที่สุด คือมีผลในระดับไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X}$ = 1.29) ผลการวิเคราะห์นี้สามารถสรุปได้ว่าระบบประปาเป็นปัจจัยที่ได้รับคะแนนสูงสุดในการอุปโภคบริโภคและการใช้ชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคะแนน
5. ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม			
5.1 การรักษาความสะอาดบริเวณห้องพัก	2.65	0.88	ปานกลาง
5.2 การรักษาความสะอาดพื้นที่ส่วนรวม	2.30	1.00	ไม่เห็นด้วย
5.3 การรวบรวมและกำจัดขยะ	2.05	1.00	ไม่เห็นด้วย
รวม	2.33	0.99	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 6 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก โดยปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม มีผลการวิเคราะห์เกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับไม่เห็นด้วย

($\bar{X} = 2.33$) โดยมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก ที่ระดับคะแนนมากที่สุดคือ การรักษาความสะอาดบริเวณห้องพักมีผลในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$) รองลงมาคือ การรักษาความสะอาดพื้นที่ส่วนรวม มีผลในระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.30$) และด้านการรวบรวมและกำจัดขยะ มีค่าน้อยที่สุดคือ มีผลในระดับไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.05$)

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคะแนน
6. ด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต			
6.1 การสื่อสารระหว่างแรงงาน	2.79	0.83	ปานกลาง
6.2 การสังสรรค์ดื่มสุราในที่พักอาศัย	2.08	0.86	ไม่เห็นด้วย
6.3 การสูบบุหรี่	2.14	0.95	ไม่เห็นด้วย
6.4 การใช้เสียง	2.50	0.74	ไม่เห็นด้วย
6.5 การใช้แสงสว่าง	2.45	0.82	ไม่เห็นด้วย
6.6 การเล่นเกมพนัน	2.26	0.79	ไม่เห็นด้วย
6.7 การลักขโมย	1.23	0.45	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.8 การนำบุคคลภายนอกเข้ามาในที่พักอาศัย	1.40	0.68	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.9 การประกอบอาหารในที่พักอาศัย	2.86	0.88	ปานกลาง
6.10 การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา	2.95	0.59	ปานกลาง
6.11 การเลี้ยงสัตว์	1.54	0.67	ไม่เห็นด้วย
6.12 การปลูกต้นไม้	1.39	0.70	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
6.13 การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ	4.33	0.74	เห็นด้วย
รวม	2.30	1.11	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 7 พบว่าปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักของปัจจัยหลักคือ ปัจจัยด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต มีผลการวิเคราะห์เกณฑ์คะแนนอยู่ในระดับ ไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.30$) โดยมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก ในด้านการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีระดับคะแนนมากที่สุดคือมีผลในระดับเห็นด้วย ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ การประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มีผลคะแนนในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) และปัจจัยย่อยที่มีค่าน้อยที่สุดคือ การลักขโมย มีผลในระดับ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ($\bar{X} = 1.23$)

ตารางที่ 8 ผลค่าเฉลี่ยและค่า S.D. ของปัจจัย ทั้ง 6 ด้าน

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคะแนน
1. ด้านสถานที่พักอาศัย	2.69	1.20	ปานกลาง
2. ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน	3.04	1.80	ปานกลาง

ตารางที่ 8 ผลค่าเฉลี่ยและค่า S.D. ของปัจจัย ทั้ง 6 ด้าน (ต่อ)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับคะแนน
3. ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ	3.70	1.13	เห็นด้วย
4. ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก	2.23	1.00	ไม่เห็นด้วย
5. ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม	2.33	0.99	ไม่เห็นด้วย
6. ด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต	2.30	1.11	ไม่เห็นด้วย

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลค่าเฉลี่ยและค่า S.D. ของปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก และมีปัจจัยย่อยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พัก ทั้ง 6 ด้าน โดยปัจจัยด้านที่ 3 ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ มีระดับคะแนนปานกลาง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.70 และ ค่า S.D. 1.13 เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักมากที่สุด

ตอนที่ 3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักอาศัยแต่ละด้านระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย โดยวิเคราะห์แบบ Independent Samples t-Test ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 มีสมมติฐานการทดสอบ คือ

H0 : ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักอาศัยเพศหญิงกับเพศชายไม่แตกต่างกัน

H1 : ระดับความคิดเห็นในปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักอาศัยเพศหญิงกับเพศชายแตกต่างกัน ได้ผลการวิเคราะห์ แสดงในตารางที่ 9 และ ในตารางที่ 10

ตารางที่ 9 ผลค่าเฉลี่ยและค่า S.D. แยกตามเพศและปัจจัยทั้ง 6 ด้าน

ปัจจัย/เพศ	N	ค่าเฉลี่ย	S.D.	Std. Error Mean
1. ด้านสถานที่พักอาศัย	ชาย 47	2.6930	.32355	.04719
	หญิง 33	2.6840	.33266	.05791
2. ด้านการเดินทางไปสถานที่ ปฏิบัติงาน	ชาย 47	3.0213	.34511	.05034
	หญิง 33	3.0606	.27265	.04746
3. ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ	ชาย 47	3.4752	.26233	.03826
	หญิง 33	4.0253	.27042	.04707
4. ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย 47	2.2147	.24381	.03556
	หญิง 33	2.2397	.22363	.03893
5. ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม	ชาย 47	2.5816	.74363	.10847
	หญิง 33	1.9798	.71657	.12474
6. ด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการ ดำเนินชีวิต	ชาย 47	2.3993	.28041	.04090
	หญิง 33	2.1585	.19416	.03380

ตารางที่ 10 สรุปผลวิเคราะห์แบบ Independent Samples t test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
1. ด้านสถานที่พักอาศัย	Equal variances assumed	.071	.791	.121	78	.904	.00903	.07434	-.13897	.15702
	Equal variances not assumed			.121	67.814	.904	.00903	.07470	-.14005	.15810
2. ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน	Equal variances assumed	.000	.983	-.546	78	.587	-.03933	.07208	-.18284	.10418
	Equal variances not assumed			-.568	76.843	.571	-.03933	.06919	-.17710	.09844
3. ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ	Equal variances assumed	.000	.991	-9.117	78	.000*	-.55008	.06034	-.67020	-.42995
	Equal variances not assumed			-9.068	67.697	.000*	-.55008	.06066	-.67114	-.42901
4. ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก	Equal variances assumed	1.599	.210	-.466	78	.642	-.02497	.05354	-.13156	.08162
	Equal variances not assumed			-.474	72.548	.637	-.02497	.05273	-.13007	.08013
5. ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม	Equal variances assumed	.300	.586	3.617	78	.001*	.60176	.16639	.27050	.93302
	Equal variances not assumed			3.640	70.607	.001*	.60176	.16530	.27212	.93140
6. ด้านตัวบุคคล และพฤติกรรมกรดำเนินชีวิต	Equal variances assumed	2.473	.120	4.264	78	.000*	.24084	.05648	.12840	.35327
	Equal variances not assumed			4.539	77.994	.000*	.24084	.05306	.13520	.34647

หมายเหตุ * แสดงถึงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีค่า Sig. มากกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานการทดสอบ H0 และผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 แสดงว่ายอมรับสมมติฐานการทดสอบ H1

สมมติฐานที่ได้รับการยอมรับแสดงว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ประกอบไปด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้ ด้านสถานที่พักอาศัย ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน และด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก

สมมติฐานที่ไม่ได้รับการยอมรับแสดงว่าเพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน ประกอบไปด้วย 3 ปัจจัย ดังนี้ ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม และด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมกรดำเนินชีวิต

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว กรณีศึกษาแรงงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านการปฏิบัติงานในโครงการส่งผลกระทบต่อปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในระดับที่เห็นได้ชัดเจน ขณะที่ปัจจัยด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก สุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม รวมถึงพฤติกรรมส่วนบุคคลและการดำเนินชีวิตเป็นไปตามการศึกษาของ ไมตรี ศรีสุทธิฤทธิ์ (2559) ซึ่งพบว่าไม่ส่งผลกระทบต่อปัญหาดังกล่าว ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานศึกษาของ สุปรีย์ เปียถนอม (2564) เกี่ยวกับการจัดหาที่พักที่อำนวยความสะดวกให้กับแรงงาน นอกจากนี้ยังพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านเพศ สัญชาติ หรือตำแหน่งงานของแรงงานต่อระดับความคิดเห็นในปัจจัยต่าง ๆ ปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว พบว่า จากการศึกษาปัจจัยหลัก 6 ด้าน มีเพียง 1 ด้าน มีระดับคะแนนที่เห็นด้วย คือ ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ ส่วนปัจจัยอีก 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต 2) ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม 3) ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก 4) ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน และ 5) ด้านสถานที่พักอาศัย มีระดับคะแนนอยู่ในระดับไม่เห็นด้วยไปถึงระดับปานกลางตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวี อังศวรรักษ์ (2562) เรื่องการจัดการที่พักแรงงานก่อสร้างขนาดใหญ่ในเขตเมืองกรุงเทพมหานคร ที่พบว่าที่พักแรงงานก่อสร้างมีทั้งชาวไทยและต่างด้าวพักอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมากเสมือนเป็นอีกหนึ่งชุมชน ถึงแม้บริษัทจะมีการกำหนดกฎระเบียบข้อบังคับในการอยู่ร่วมกันเพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมดูแล แต่ก็ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดปัญหาของแรงงานได้ทั้งหมด เนื่องจากการบริหารจัดการด้านที่พักอาศัยของแรงงานก่อสร้างในโครงการกรณีศึกษานี้ มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีระเบียบและบทลงโทษที่เข้มงวดต่อผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม โดยงานของ วิภาวี อังศวรรักษ์ (2562) เป็นเรื่องการจัดการที่พักแรงงานก่อสร้างขนาดใหญ่ ในเขตเมืองกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการศึกษาที่เน้นไปทางด้านกายภาพซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านสถานที่พักอาศัย ปรับปรุงการออกแบบและการจัดการที่พักให้เหมาะสมเป็นระเบียบ สอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเชื่อที่แตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างแรงงาน
2. ด้านการเดินทางไปสถานที่ปฏิบัติงาน วางแผนเส้นทางการเดินทางที่สะดวกและปลอดภัย เพื่อลดเวลาการเดินทางและสอดคล้องกับตารางการทำงาน
3. ด้านการปฏิบัติงานที่โครงการ ควรกำหนดกฎระเบียบ การรับคำสั่งในการปฏิบัติงานและการส่งมอบพื้นที่ระหว่างแรงงานกะสองกะ
4. ด้านสาธารณูปโภคและสิ่งอำนวยความสะดวก ควรจัดการระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอต่อความต้องการในการอยู่อาศัยภายในสถานที่พักชั่วคราว
5. ด้านสุขลักษณะและสิ่งแวดล้อม ควรจัดทำมาตรการรักษาความสะอาดบริเวณที่พักอาศัยของกลุ่มแรงงานตลอดจนบริเวณที่ใช้ร่วมกัน รวมทั้งการจัดเก็บและกำจัดขยะ
6. ด้านตัวบุคคลและพฤติกรรมการดำเนินชีวิต แรงงานจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและเคารพในวิถีความเชื่อและการปฏิบัติทางศาสนาที่มีความแตกต่างกัน ตลอดจนจะต้องดำรงชีวิตโดยไม่รบกวนการอยู่อาศัยของผู้อื่นเช่นการประกอบอาหารในที่พักอาศัยที่จะก่อให้เกิดกลิ่นรบกวนหรือสัตว์พาหนะนำโรคได้

จากการศึกษาปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานในที่พักผู้วิจัยได้แบ่งปัจจัยออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งแต่ละด้านมีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ไม่เห็นด้วยปานกลางและเห็นด้วย (แสดงในตารางที่ 8) ในปัจจัยหลักทั้ง 6 ด้านแล้ว ควรให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยย่อยในแต่ละด้านด้วย (ดังแสดงในตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 7) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลลัพธ์ไปใช้ในการปรับปรุงที่พักอาศัยชั่วคราวให้เหมาะสมมากขึ้น ทั้งนี้ ควรมีการติดตามผลการปรับปรุงและทำการประเมินเป็นระยะเพื่อประเมินความเหมาะสมของการเปลี่ยนแปลงที่ได้ดำเนินการ จะทำให้โครงการก่อสร้างหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดการที่พักอาศัยของแรงงานได้นำไปปรับใช้และเตรียมการกับการจัดการที่พักอาศัยของแรงงานให้เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ขยายขอบเขตการวิจัยไปยังกลุ่มแรงงานหลากหลายสัญชาติ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและสะท้อนถึงปัญหาที่หลากหลายมากขึ้น ควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมแรงงานจากหลายสัญชาติที่ทำงานในโครงการเดียวกัน การศึกษานี้จะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางวัฒนธรรม ศาสนา และวิถีชีวิตที่หลากหลายขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงที่พักอาศัยให้เหมาะสมกับแรงงานต่างวัฒนธรรม

2. ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพร่วมกับเชิงปริมาณ การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม จะช่วยให้เข้าใจถึงประสบการณ์และความต้องการเชิงลึกของแรงงานที่อาศัยร่วมกัน ข้อมูลที่ได้จะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาอย่างลึกซึ้งและเป็นแนวทางในการจัดการที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. ศึกษาเพิ่มเติมในด้านปัจจัยสภาพจิตใจและความเครียดจากการทำงาน ควรศึกษาผลกระทบของสภาพจิตใจและความเครียดจากการทำงานที่อาจส่งต่อการพักอาศัยร่วมกัน เนื่องจากแรงงานก่อสร้างมักเผชิญกับความกดดันและความเครียดสูง การเข้าใจปัจจัยนี้จะช่วยให้สามารถออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยลดความเครียดและสร้างสมดุลให้กับชีวิตของแรงงานได้ดียิ่งขึ้น

4. เพิ่มการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยต่อสุขภาพการศึกษาถึงผลกระทบของสภาพแวดล้อมที่พักอาศัย เช่น ความหนาแน่นของที่พัก เสียงรบกวน คุณภาพอากาศและความสะอาดที่มีต่อสุขภาพของแรงงาน จะช่วยชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีความสำคัญและช่วยนำไปสู่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่มีผลดีต่อสุขภาพของแรงงานในระยะยาว

5. ประเมินผลการปรับปรุงที่พักอาศัยหลังดำเนินการมาตรการแก้ไขปัญหา ควรมีการติดตามและประเมินผลการปรับปรุงที่พักอาศัยและสภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยร่วมกันหลังดำเนินการตามข้อเสนอแนะ เพื่อประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของมาตรการ รวมถึงเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่พักอาศัยให้ตอบสนองความต้องการของแรงงานอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการพักอาศัยร่วมกันของแรงงานก่อสร้างในที่พักอาศัยชั่วคราว กรณีศึกษาเฉพาะแรงงานก่อสร้างในโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงใต้ ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) เท่านั้น ทำให้ขาดความหลากหลายของประเภทของข้อมูลของโครงการก่อสร้างและกลุ่มแรงงาน และการศึกษาสถิติเชิงอนุมานที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวแปรอิสระที่มากกว่าสองกลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน. (2559). *ประกาศคณะกรรมการสวัสดิการแรงงาน เรื่อง มาตรฐานด้านสวัสดิการแรงงานที่พิกัดสำหรับลูกจ้างประเภทกิจการก่อสร้าง* ประกาศ ณ วันที่ 13 มกราคม 2559. หน้า 1-3. https://legal.labour.go.th/images/law/Protection2541/notifications_0009.pdf
- จิตสุภา ศรีธาพิทย. (2562). *การจัดสวัสดิการที่พิกัดภัยให้พนักงานโรงงานทอผ้าโดยเจ้าของกิจการในพื้นที่ชนเมืองด้านตะวันตกของกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/9051>
- ดนัย บวรเกียรติกุล และนันทพร ภัทรพุทธ. (2563). *การจัดรูปแบบที่พิกัดภัยและการดำเนินชีวิตของแรงงานก่อสร้าง*. *สารศาสตร์*, 2, 301-313.
- ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษสำหรับคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมา ซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึกความตกลงหรือบันทึกความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2566. (2566, 13 พฤศจิกายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 140 ตอนที่ 284 ง. หน้า 37-39.
- พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551. (2551, 13 กุมภาพันธ์). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 125 ตอนที่ 37 ก. หน้า 26-27.
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2558. (2558, 27 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 132 ตอนที่ 82 ก. หน้า 7-14.
- ไมตรี ศรีสุทธิฤทธิ์. (2559). *ที่พิกัดภัยชั่วคราวสำหรับคนงานก่อสร้าง* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. ไม้ได้ตีพิมพ์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิภาวี อังศุขารกร. (2562). *การจัดการที่พิกัดภัยแรงงานก่อสร้างขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/2698>
- สมบัติ วนิชประภา. (2541). *การพัฒนาที่พิกัดคนงานในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ : กรณีศึกษาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน ปากเกร็ด* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/22730>
- สุพรรณิกา ลือชาศรี. (2564). *โครงสร้างตลาดแรงงานไทย: จากอดีตสู่อนาคต*. https://www.khonthai4-0.net/content_detail.php?id=139
- สุปรีย์ เปียถนอม. (2563). *รูปแบบทางกายภาพที่พิกัดภัยชั่วคราวสำเร็จรูปแบบถอดประกอบสำหรับพนักงานหน่วยงานก่อสร้าง และคนงานก่อสร้าง : กรณีศึกษาที่พิกัดภัยชั่วคราวสำเร็จรูปบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวลล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน)*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. Chulalongkorn University Theses and Dissertations (Chula ETD). <https://digital.car.chula.ac.th/chulaetd/4133>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.